

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Speculum Quaestionum moralium, in universam Aristotelis philosophi summi Ethicen

Case, John

Francofurtum, 1597

VD16 C 1242

Cap. III. - An rectè diuidatur amicitia in tres species

[urn:nbn:de:bsz:31-109038](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109038)

odio habeat: ergo non est necesse ut sit nota certag, benevolentia sicut definitio postulat.

Resp.

Scientia hic pro coniectura seu opinione in experientia fundata sumitur: quæ saepe fallax non est si modis falsis, ut aiunt, condatur.

C A P. III.

An rectè diuidatur amicitia in tres species.

DEFINITIONEM amicitia diuisio eiusdem sequitur, nempe ut alia sit per se, alia per accidens: illa studiosa & firma, hæc utilis vel iucunda dicitur. Ut ergo est triplex obiectum amicitia, honestum, utile, iucundum: ita tres species amicitia assignantur, quarum prima ab honesto, secunda ab utili, tertia à iucundo fluit. Hæc duo postrema genera scilicet ab utili & iucundo nihil firmitatis, nihil constantia habent. Qui enim utilitatis causa amicitias sequuntur, suis commodis; & qui delectationis causa, amorem sua ipsorum voluptate metiuntur: quippe alios non colunt, quia boni sunt, sed quia

Amicitia
tres species.

Amici ficti
plurimi reperiuntur.

M m vi.

vtiles & iucūdi, vbiq; & passim reperiuntur tales amici, qui fluentibus diuitiis delictiisq; præstò adsunt: qui resluentibus celeriter & procul auolant: qui veluti araneæ se filo librant donec prædam ceperint, at naufragio factò in scapham, vt aiunt, periclitantibus amicis fugiunt. O quot sunt istis temporibus qui circumlinunt sua labra amoris nectare? quot sunt qui alios fallunt & irretiunt amicitie nomine? os semper rosam, mens semper spinam habet. Talesq; amici talesq; amicitie (vt hic docet philosophus) facillimè dissoluuntur. Rectè Ouidius de primo istorum genere,

Ficta amicitia
facile
dissoluitur.

Lib. de tristibus.

*Donec eris felix multos numerabis amicos:
Tempora si fuerint nubila, solus eris.*

Sapienter etiam de Secundo in i. lib. de Ponto queritur.

*Illud amicitie quondam venerabile nomen
Præstat: & in questu pro meretrice sedet.*

Quæ perfecta
amicitia.

Valeant ergo senes, qui Pluto propter diuitias; valeant iuuenes, qui veneri propter suas Laidas mancipantur. Quippe nec hi, nec illi verè amici haberi debent. Restat igitur illam esse solùm perfectam ami-

amicitiam, qua boni viri pari virtute præ-
 diti inter se consociantur; cuius tam sta-
 bilis & firma est possessio, vt re nulla alia
 præterquam morte (quæ est vltima rerū
 omnium linea) dirimatur. Hæc non te-
 merè, sed consultò; non ad diem, sed in
 perpetuum suscepta accrescit quasi in
 robur, vt nullo lubricæ fortunæ statu la-
 befactari possit. Hæc definitur virtus qua
 ab alio propter similitudinem morum
 in consensione virtutis alter idem fiat.
 Quid enim est amicus nisi alter ego?
 quid amicitia nisi vnius amici in alterius
 naturam veluti comutatio?

Distinctionio.

Causa aman- di est, vel	{ { { } } }	} ducitur.	Causæ am- di tres.	
				Fortuna, vnde amicitia propter vtile.
				Affectus, vnde amicitia propter delectabile.
	Virtus, vnde amicitia propter honestum			

Opp:

*Et in hoc tertio, & in quarto capite dua priores spe-
 cies amicitia fortuita & fucata dicuntur: ergo amicitia
 vt genus in species veras non diuiditur.*

Mm 2 Resp.

Resp.

Est ista diuisio analogi (nō vni voci) in sua significata.

Opp.

Amicitia propter honestum, teste philosopho in textu, est etiam propter vtile & iucundum: ergo membra istius distinctionis non sunt opposita.

Resp.

Absurdum non est concedere nobilissimā illam amicitiam propter honestum, vtile, & iucundū esse: nō tamen sequitur hęc membra inter se confundi. Nā vt linea & superficies naturaliter cōstituunt corpus, à quo tamen formaliter differunt & distinguuntur: ita amicitia vtilis & iucunda secundū materiam in honesta amicitia, non autem secundum formam continentur.

Opp.

Pater saepe amat prodigum & contumacem filium, non propter vtile, quia exhaurit omnia, nō propter iucundum, quia dolorem incutit, non propter honestum, quia est perniciosus: ergo ista diuisio omnia genera amicitia non comprehendit.

Resp.

Pater filium prauum quomodo amet.

Amat pater malum filium propter iucundum, non quòd sit malus, sed quòd in filio sui partem, nomen, vitam & imaginem videat: quodq̄, in illo spem habeat naturalis & perpetua successionis.

CAP.